

Μέ τά χεῖλη μέ τιμᾶτε ἀλλά ἡ καρδιά σας ἀπέχει μακράν...

ἀρχιμ. Ἰακώβου Κανάκη

Οἱ προφῆτες εἶναι οἱ θεούμενοι τῆς ἐποχῆς τους καί δέν ἀφορᾷ αὐτό σέ μιά ἐποχή μόνο, ἀλλά κάθε ἐποχή ἔχει προφῆτες. Εἶναι οἱ ἴδιοι πού συλλαμβάνουν μέ τό προφητικό τους ὄμμα τό «φάλτσο» τῆς κοινωνίας πού ζοῦν καί στήν συνέχεια δίνουν τήν λύση γιά νά ξεπεραστεῖ. Δέν προλέγουν μόνο τά μέλλοντα συμβαίνειν ἀλλά ἀποτελοῦν τό στόμα τοῦ Θεοῦ στή γῆ. Κορυφαῖος ἐκ τῶν προφητῶν εἶναι ὁ Ἡσαΐας ἀπό τό βιβλίο τοῦ ὁποῖου ἀντλοῦμε συχνά θέματα καί νοήματα, τά ὁποῖα προσπαθοῦμε νά μεταφέρουμε καί νά μοιραζόμαστε. Ἄλλωστε δέν ὑπάρχει τίποτα καλύτερο ἀπό τήν μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. [1]

Στό 29ο κεφάλαιο τοῦ βιβλίου προφήτης Ἡσαΐας διαβάζουμε δύο στίχους πού πραγματικά μᾶς δίνουν ἔναυσμα γιά μελέτη καί προβληματισμό. Ὁ 13ος στίχος ἀναφέρει: «Καί εἶπε Κύριος» ἐγγίζει μοι ὁ λαός οὗτος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ καί ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτῶν τιμῶσί με, ἡ δέ καρδιά αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δέ σέβονται με διδάσκοντες ἐντάλματα ἀνθρώπων καί διδασκαλίας». Δηλαδή: « Καί εἶπεν ὁ Κύριος· Μέ πλησιάζει ὁ λαός οὗτος μέ τό στόμα του μόνον καί μέ τά χεῖλη των μέ τιμοῦν, ἡ καρδιά των ὅμως μακράν ἀπέχει ἀπό ἐμέ· ἀνωφελῶς δέ καί ματαίως μέ σέβονται, διότι διδάσκουν ἐντολᾶς καί διδασκαλίας ἀνθρώπων καί ὄχι τάς ἰδικάς Μου». [2] Ἡ προφητική αὐτή ἀναφορά ἀσφαλῶς καί ἀφορᾷ στήν ἐποχή μας. Ἐκτός τῶν συνανθρώπων μας πού συνειδητά ἔχουν πάρει ἀπόσταση ἀπό τόν Θεό ὑπάρχει καί ἄλλη μιά μερίδα πού ζοῦν τήν πίστη ὡς «οἰκογενειακή ἀρχή», ὡς μέρος μιᾶς «τοπικῆς παράδοσης». Ἐκεῖνοι προσπαθοῦν νά διαιωνίσουν τίς παραδόσεις τῆς πίστεως

μόνο και μόνο για νά τό κάνουν χωρίς δηλαδή νά ύπάρχει ή δική τους καρδιακή καί ούσιαστική συμμετοχή. Άλλοι ἔχουν διαμορφώσει μιὰ δική τους, προσωπική πίστη, τήν ὁποία μάλιστα προσπαθοῦν νά μεταδώσουν ὅπου κρίνουν ὅτι εἶναι δυνατόν. Πρόκειται φυσικά γιά ἕναν διαφορετικό Χριστό πού δέν σχετίζεται μέ Αὐτόν τόν ὁποῖο μᾶς προβάλλει ή Ἐκκλησία αἰῶνες τώρα. Ὑπάρχει καί ἀκόμα μιὰ ὁμάδα ἀνθρώπων πού ζητοῦν «ίδιωτικές θεῖες Λειτουργίες», στίς ὁποῖες δέν ἐπιτρέπουν νά παρευρεθεῖ κανείς «ξένος», οὔτε κᾶν περαστικός στόν ναό ἀγνοώντας ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ πρῶτος καί μεγαλύτερος ξένος κατά τό «δός μοι τοῦτον τόν ξένον». Ὑπάρχουν πολλές κατηγορίες ἀνθρώπων πού δημιουργοῦν ἕναν δικός του Θεό καί τόν λατρεύουν στά μέτρα τους. Βρίσκει σέ αὐτούς ἐφαρμογή ὁ προφητικός λόγος «ή δέ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ'έμοῦ». Ἡ ἴδια ὁμως φράση ἀφορᾷ καί ὅλους ἐμᾶς πού, ἐνῶ πιστεύουμε σέ ὅτι ή Ἐκκλησία ἔχει θεσπίσει μέσω τῶν ἀγίων της, στόν καθημερινό μας βίο πολλές φορές λησμονοῦμε αὐτό πού πιστεύουμε.

Ἄς δοῦμε ὁμως καί μιὰ ἀκόμα ἀναφορά τῶν λόγων τοῦ προφήτη. Στόν στίχο Ἠσ.29,16 καθρεφτίζεται ή σημερινή παγκόσμια κατάσταση τῶν κοινωνιῶν, πού ζητοῦν τήν θέωση τῆς τεχνολογίας καί τοῦ ἀνθρωπίνου ναρκισσισμοῦ. Διαβάζουμε στό κείμενο: «Οὐχ ὡς ὁ πηλός τοῦ κεραμέως λογισθήσεσθε; Μή ἐρεῖ τό πλάσμα τῷ πλάσαντι αὐτό· οὐ σύ μέ ἔπλασες; ἢ τό ποίημα τῷ ποιήσαντι· οὐ συνετῶς με ἐποίησας;». «Πόσον πλανῶνται ὁμως φανταζόμενοι, ὅτι θά διαφύγουν τό ὄμμα τοῦ Θεοῦ! Δέν θά ὑπολογισθῆτε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου σᾶν τόν πηλόν τοῦ κεραμέως; Αὐτός δέν ἔπλασε καί σᾶς; Μήπως θά εἶπη αὐτό, πού ἐπλάσθη μέ πηλόν, εἰς ἐκεῖνον, πού τό ἔπλασε: Δέν μέ ἔπλασες σύ.» Ἡ μήπως αὐτό πού ἐποιήθη θά εἶπη εἰς ἐκεῖνον πού μέ σκέψιν καί σχέδιον τό ἐποίησε· δέν μέ κατεσκεύασες μέ σκέψιν καί σύνεσιν. Αὐτό θά διδάξη σοφίαν καί σύνεσιν τόν ποιητήν του;». [3]

Ἐδῶ ὁ Προφήτης διαζωγραφίζει χιλιάδες χρόνια πρὶν τά ὅσα θά ὑποστηρίξουν τά ἀνθρωποκεντρικά ρεύματα κυρίως τῆς δύσης. Πρόκειται γιά ἕναν ὑπεράνθρωπο πού μπορεῖ νά κάνει τά πάντα ὁμολογώντας ὅτι μπορεῖ νά κλειδώσει τόν Θεό στό χρονοντούλαπο. Ἕνας ἀνθρωπος μέ τεράστιο ἐγώ, πού θεωρεῖ ὅτι δὴποτε σχετίζεται μέ τό Θεό στήρηση τῆς προσωπικῆς του ἐλευθερίας καί φυσικά κάτι παρωχημένο καί ὀπισθοδρομικό. Ἕνα δημιούργημα πού διατείνεται ὅτι δέν ἔχει δημιουργό. Ἕνας εὐθραυστος πηλός πού ζητᾷ νά κυβερνήσει καί νά

υποτάξει τά πάντα. Ένας άνθρωπος πού οδηγείται στον άφανισμό δρώντας αυτοκαταστροφικά. Οί έκφάνσεις τής θεώρησης αύτής διαφαίνονται καθημερινά στήν έποχή μας ως καταστροφή τοῦ περιβάλλοντος καί ως πιθανή προετοιμασία ενός πυρηνικοῦ πολέμου. Όμως τά όψόνια τής άμαρτίας, τής άστοχίας καί τής φιλαυτίας θάνατος. Δέν μπορεί όμως νά γίνει διαφορετικά αλλά νά ισχύσουν οί πνευματικοί νόμοι πού άπορρέουν από τό «ό ύψών έαυτόν ταπεινωθήσεται..».[4]

Δέν είναι στέρηση έλευθερίας ή τήρηση τών έντολών τοῦ Θεοῦ, πραγματική στέρηση έλευθερίας προσφέρει ή άγκίστρωση στά πάθη, κορυφαίο δέ έξ αύτῶν είναι ό έγωισμός!

---

[1] Ίεροῦ Χρυσοστόμου, Είς τόν Λάζαρον, λόγος τρίτος, P.G. 48,993.

[2] Η μετάφραση είναι από τό Ύπόμνημα τοῦ Παν. Τρεμπέλα, Είς τόν Προφήτην Ήσαΐαν, Άθῆναι 1990, σ.326.

[3] Η μετάφραση είναι από τό Ύπόμνημα τοῦ Παν. Τρεμπέλα, Είς τόν Προφήτην Ήσαΐαν, Άθῆναι 1990, σ.328.

[4] Λκ.18,14